

IES LA VALL DEL TENES

XXIVè CERTAMEN LITERARI

CURS 2008-2009

Parlament de benvinguda

Benvinguts al lliurament de premis del 24è Certamen Literari de l'IES La Vall del Tenes.

Segurament, molts dels que estem aquí pensem que el dia 23 d'abril, Sant Jordi, és una de les festes més importants pel nostre país. Podríem dir que avui celebrem per exemple, el dia del nostre patró, o el dia del llibre, o el dia de la rosa... Però a més a més de tot això, avui també recordem que ara fa 150 anys es van restaurar els Jocs Florals de Barcelona. Els Jocs venien de temps enllà, concretament de l'any 1393. Aquells trobadors d'aleshores s'han convertit en els escriptors d'avui, i entre ells, tots els que aquest any heu participat al Certamen Literari de l'Escola amb els vostres escrits. Al llarg dels segles, han canviat estils, gustos i modes però vosaltres, els que ara escriviu, seguiu posant una paraula rere l'altra per a construir idees que en ser llegides pels lectors, se'ns transformen en emocions. Els grans escriptors que us han precedit, parlaven del mateix que parlem vosaltres: de la vida, dels amics, de l'amor, de la soledat, de la família, dels llocs on viviu... I ho feu en català, en una llengua que ha patit entrebancs al llarg de la història.

Així que, gràcies a tots els que heu presentat poesies, relats i petites obres de teatre al Certamen Literari, perquè d'alguna manera us heu convertit en els hereus d'aquells primers trobadors i de tots els altres escriptors que han vingut després. El poeta Salvador Espriu va dir dels escriptors: "hem viscut per salvar-vos els mots". I nosaltres us diem: continueu escrivint i així us convertireu també en els guardians de les paraules.

JURAT

Marta Jané
Francesc Martí
Imma Martínez
Mercè Purtí
Anna Serra
Montse Xufre

QUADRES RESUM DELS PREMIS

PREMIS DE NARRATIVA

GRUP	PREMI	TÍTOL	AUTOR/A	PSEUDÒNIM	CURS
A	Primer	<i>L'altra bellesa</i>	Alba Nogueras	Madame Courie	2n ESO C
	1r Accèssit	<i>Sola a casa</i>	Carlota Collados	Anònima	1r ESO C
	2n Accèssit			Anoiram	1r ESO B
B	Primer	<i>L'adéu de Mar</i>	Anna Velasco	Mar	4t ESO B
	Accèssit	<i>Entre la boirina</i>	Mariona Montes	Lluna	3r ESO B
C	Primer	<i>Víctimes</i>	Meritxell Català	Fredolic	1r Batx B
	Accèssit	<i>El curios cas d'un empresari que fou assassinat informàticament tot i restar dempeus</i>	Gerard Coderch	MacMojón	1r Batx B

PREMIS TEATRE

GRUP	PREMI	TÍTOL	AUTOR/A	PSEUDÒNIM	CURS
B	Desert				
C	Desert				

PREMIS POESIA

GRUP	PREMI	TÍTOL	AUTOR/A	PSEUDÒNIM	CURS
A	Primer	<i>La badia de Roses</i>	David Arévalo	Marfull	2n ESO B
	Accèssit	<i>Raigs de Sol</i>	Ivan Manzano	Yea, Yea	1r ESO A
B	Desert				
C	Accèssit	<i>La consciència xiuxiueja</i>	Alba Jurado	Inspiració de mitjanit	1r Batx B

PREMI: accèssit

GRUP: A

TÍTOL: Raigs de sol

AUTOR: Iván Manzano

PSEUDÒNIM: Yea, Yea

CURS: 1r ESO A

MODALITAT: Poesia

RAIGS DE SOL

Raigs de sol surten de l'alba
i es reflecteixen en el mar:
desprèn una brillantor profunda,
blanca com la neu de la muntanya.

Els teus ulls són tan bonics com dos sols
que es ponen rere un turó
i que donen la vida a un món
que m'agradaria ser jo.

Són raigs que es fan al dia,
que penetren dins la foscor
i a mi els teus raigs m'arriben
fins al més fons del cor.

PREMI: 1r

GRUP: A

TÍTOL: La Badia de Roses

AUTOR: David Arévalo

PSEUDÒNIM: Marfull

CURS: 2n ESO B

MODALITAT: Poesia

LA BADIA DE ROSES

Tot és fosc,
la mar està tranquil·la,
si no fos per la remor
de les ones en esclatar
contra les roques
despertant un nou dia.

Quan comença l'alba
les gavines s'esvaloten
i estenen les seves ales
per posar-les sobre l'aigua
i rebre els primers rajos de sol.

La tremolor del mar
balanceja les barques,
plenes de peixos i xarxes.

Els pescadors, contents,
tornen cap a casa
esperant un nou dia
d'aigües serenes,
per tornar a la mar.

PREMI: 2n accèssit

GRUP: A

TÍTOL: Cap amiatat és impossible

AUTOR: Mariona Relats

PSEUDÒNIM: Anoiram

CURS: 1r ESO B

MODALITAT: Narrativa

Tot va començar aquella tarda freda de desembre. Era a casa amb la meva família i vam haver de córrer cap al refugi perquè una vegada més ens tornaven a atacar.

Un cop allà, amb d'altres famílies, ens vam asseure en un racó i la mare ens va tapar amb mantes perquè hi havia molta humitat. Com sempre portava a sobre el meu diari i per això ara puc escriure aquestes línies tot i que no em seria difícil recordar aquells moments. Ens vam passar moltes hores al refugi i va ser terrible. No podia aclucar l'ull perquè m'esgarrifava sentir les bombes com queien i pensar que molts d'altres no haurien tingut la mateixa sort que jo. No cal dir que no parava de rumiar el perquè d'aquesta guerra tan absurda. Sempre havia pensat que parlant, la gent s'entén. Jo només intentava imaginar-me el futur i en el que passaria després de la guerra si aguantàvem.

Quan vam sortir del refugi vam anar a casa ràpidament i vam trucar a un amic dels pares que és policia i que estava al corrent de tot. Ens va dir que estiguéssim a punt d'anar al refugi o bé d'escapar i sortir del centre de Gaza perquè aquesta vegada el soroll de les bombes i els tancs no acabaria, resistirien, rodejarien Gaza i no deixarien sortir ningú.

Com que els meus avis viuen als afores de Gaza, en territori Israelità, vam anar a casa seva i ens hi vam instal·lar. Molt a prop hi havia una família d'israelians i havíem de vigilar que no ens veiessin.

L'amic dels pares, ens anava informant de la situació. Mentrestant nosaltres podíem menjar, dormir... però el que a mi més m'afectava era haver deixat l' institut i pensar que potser mai més tornaria a veure els meus amics.

Com que la meva mare és mestra ens ensenyava alguna cosa a mi i a les meves germanes perquè no ho oblidéssim tot i el meu pare ens orientava i ens explicava la situació, perquè en volíem estar al corrent.

Així anaven passant els dies; ja era el quart dia que estàvem allà.

Un dia vaig decidir anar a passejar d'amagat perquè els meus pares no em deixaven i vaig arribar en un camp. Em vaig asseure a escriure. De sobte algú em va tocar l'esquena i em vaig espantar molt. Em vaig girar molt a poc a poc i vaig veure una nena que si fa no fa tenia la mateixa edat que jo. Em va dir hola i jo també la vaig saludar. Es va asseure al meu costat; parlava hebreu i l'entenia una mica perquè l'havia sentit per la televisió. Vam començar a parlar jo amb àrab i ella amb hebreu entenent-nos com podíem, com si ja ens coneguéssim perquè les dues necessitàvem fer-ho; em va explicar que era filla d'aquella casa que estava al costat de la dels nostres avis, que es deia Mayim i que el seu pare ara un dels caps importants de l'exèrcit. També em va dir que li sabia molt de greu el que ens estaven fent. Em va agradar sentir aquelles paraules i jo li vaig dir que es posés tranquil·la perquè jo no pensava que tots els israelians tinguessin mal cor i que tots eren dolents. Ens vam fer molt amigues i ens anàvem trobant d'amagat. Un dia el seu pare ens va veure, la Mayim em va dir que marxés corrents i és el que vaig fer. Vam estar alguns dies sense parlar quan llavors se'm va acudir d'anar a l'amagatall que havíem descobert juntes i deixar-li una carta. Pensava que ella també hi aniria en un moment o altre i podríem veure si quedàvem. Per fi ens vam tornar a veure. Aquella tarda va ser genial, vam passar-nos hores allà dins i ens vam imaginar que ella i jo, dues nenes de dotze anys soles posàvem la pau entre Israel i Palestina i donàvem exemple a tot el món perquè la gent parlant s'entén i organitzàvem una gran festa a Jerusalem on es barrejàvem persones

de moltes religions, cultures i races diferents. Un final feliç és el que ens vam imaginar i el que volem creure que arribarà ben aviat.

Aquella tarda freda del mes de febrer vaig aprendre una altra cosa: no hi ha cap amistat impossible si t'ho proposes.

PREMI: accèssit

GRUP: A

TÍTOL: Sola a casa

AUTOR: Carlota Collados

PSEUDÒNIM: Anònima

CURS: 1r ESO C

MODALITAT: Narrativa

Era diumenge a la tarda. Els meus pares em van deixar sola a casa per anar a fer uns encàrrecs. Em van explicar tot el que havia de fer i on havia de trucar en cas d'urgència. No era la primera vegada que em quedava sola a casa, però mai durant les quatre hores i mitja que van trigar.

Quan van marxar, jo estava fent deures.

A la mitja hora, vaig sentir com es tancava un calaix de la cuina. No en vaig fer gaire cas, doncs vaig pensar que hauria caigut algun objecte decoratiu que estava mal col·locat, i vaig continuar fent els deures.

Al cap de deu minuts, em vaig començar a preocupar. Vaig sentir com un encenedor s'encenia tres vegades. El cor em va començar a batejar a mil per hora. No vaig saber com reaccionar. Tenia el telèfon mòbil al costat, però si trucava als meus pares, sentiria més la meua veu que els sorolls misteriosos. També se'm va passar pel cap cridar i preguntar: "Hi ha algú?", però si alguna veu anònima em responia "Sí, sóc jo!", o alguna cosa per l'estil, encara tindria molta més por de la que tenia en aquell moment. Vaig reaccionar ràpidament amb la primera cosa que se'm va passar pel cap: vaig agafar el telèfon mòbil i me'l vaig posar a la butxaca. A la mà dreta portava un regle de trenta centímetres que tenia sobre l'escriptori per als deures de Visual i Plàstica.

Vaig baixar les escales, cautelosament, vaig treure el cap per la barana i vaig veure que estava sola, però estava completament segura que havia sentit els sorolls. Vaig decidir sortir a fora, al jardí i vaig tancar la casa en clau per si hi havia algú a dins, que no es pogués escapar.

Un cop a fora, vaig veure que la meva gossa era al jardí, rebotcant-se per la gespa.

Em vaig asseure al seu costat i vaig tancar els ulls amb força. Vaig començar a pensar en totes les opcions que em poguessin haver passat si de debò hi havia algú a dins. Les vaig analitzar clarament i em vaig adonar de que cap podia ser possible perquè els meus pares havien tancat totes les portes amb clau i jo m'havia quedat completament sola.

Quan ja vaig tenir totes les idees clarament ordenades, em vaig adonar que tot el que havia sentit era una pura suggestió.

Vaig trucar a la meva mare i li vaig explicar tot el que m'havia passat. Em va dir que no fes cas dels sorollets i que tornés a fer els deures.

Quan vaig entrar, vaig encendre tots els llums de la casa i vaig posar la televisió amb els volum molt alt.

Lavors, em vaig adonar de la capacitat que té un cervell humà per imaginar coses irrealis.

PREMI: 1r premi

GRUP: A

TÍTOL: L'altra bellesa

AUTOR: Alba Nogueras

PSEUDÒNIM: Madame Courie

CURS: 2n ESO C

MODALITAT: Narrativa

Tenia molta sort. Teníem molta sort. Mai m'hagués pensat que hauria arribat un moment en què, una cosa que jo la tenia com a impossible la pogués tenir tan i tan a prop.

Un concert... Déu meu! Al recinte on tocaríem hi cabien unes 200 persones! 200 persones que havien gastat temps i diners per anarnos a veure... Això era molt gros. Massa per ser veritat.

A més a més jo... bé, diguem que mai havia estat a la mateixa alçada que els altres... mai, però aquest cop sí.

Aquest cop pujaria a dalt d'aquella tarima, junt amb els altres membres del grup i tocaríem. Tocaríem amb tota la nostra força, la nostra voluntat i sobre tot amb les nostres ganes de dir que aquí estem nosaltres, ara us anem a tocar una peça i no us penseu que perquè som diferents la tocarem pitjor.

Semblava mentida que malgrat no havia pogut pronunciar mai ni una sola paraula, ara tenia a les meves mans un llenguatge que el podia entendre tothom. La música, com si res, em lliscava de les mans, passant per les cordes i cada nota, com si res, m'acabava al cor. La música era la única cosa que m'havia ajudat a expressar els meus sentiments veritablement, perquè ni tots els signes o gestos del món no es podien comparar amb la dolçor d'una nota.

Tot va començar molt abans de que jo hagués après a agafar un arquet.

Quan era petita, a l'hora del pati, també volia jugar amb les altres nenes. Volia acostar-me al lloc on estaven saltant a corda i preguntar si podia jugar amb elles. Però no podia. Em quedava a un cantó del pati i intentava ta rarejar les cançons que elles cantaven. Ho

intentava amb cos i ànima però dels meus llavis no sortia ni el més tímid dels filets de veu que hagin existit mai. La mudesa havia hagut de tocar precisament els meus llavis. Mentre hi pensava, plorava en silenci, perquè, és clar, no podia ser de cap altre manera.

Quan em vaig fer més gran, els meus pares van decidir, finalment, de posar-me en una escola de muts. M'havien posat a una escola normal i corrent amb l'esperança de que la seva filla acabaria sent normal i corrent. Però resulta que no va funcionar. Quan vaig començar en aquella escola especial, tothom em va atendre molt bé, era nova i no sabia expressar-me de cap altra manera que escrivint o fent dibuixos. Al cap d'un any ja ho dominava acceptablement i la professora va recomanar als meus pares que m'apuntessin a solfeig. Va ser, sense cap mena de dubte, la millor de les coses que em va passar a la vida.

A l'escola de música vaig conèixer a moltes persones. Trobo que no cal esmentar les dolentes perquè tot el que van fer se'ls pot perdonar. En canvi, les que m'han acompanyat tants moments en què jo m'ho he passat tan bé, si que trobo oportú parlar d'elles.

Al primer any de solfeig em vaig trobar amb la Susanna. S'asseia al meu costat i molt sovint em demanava la goma. Era molt tímida i no s'atrevia a demanar-me la fins que en el seu full ja no hi cabia res més.

Em vaig anar fent molt amiga seva. Més aviat es va convertir en la meva millor amiga. Frisava perquè li ensenyés el llenguatge dels muts, i quan el va aprendre em deia coses maques amb gestos i jo li tornava el joc. Era una molt bona persona però es deixava influenciar molt fàcilment. La gent s'aprofitava d'ella per després fer-li mal. Hi ha gent que li diverteix fer això.

Poc després, tres o quatre mesos, va entrar a la classe un nen nou, en Sergi, que sempre parlava sobre les seves cases enormes escampades per qui sap on, els seus cavalls de carrera, forts i majestuosos, els seus infinits viatges a tot arreu i sobretot dels seus molts amics que havia deixat enrere per els països que ni tan sols podia recordar el nom. Quan la gent que es meravellava de les seves històries es van adonar que tot el que sortia de la boca d'aquell noi era mentida, el van anar depreciant fins deixar-lo molt, molt sol.

Nosaltres ens en vam adonar i un dia després de classe ens vam

quedar amb ell. Ens va dir que tenia por de que no l'acceptessin tal i com era i que volia agradar. Volia agradar. El que no s'adonava és que si acabava agradant a algú, en realitat tampoc seria ell, el Sergi, si no una persona inventada. Vam acabar fent-nos amics.

La següent persona de la què us vull parlar és una persona molt important per mi. Malgrat la seva deficiència, era una persona que es feia estimar molt. Molt. En canvi hi havia gent que la depreciava i se'n burlava. Perquè? Qui sap, potser la trobaven burra i sense futur. Estic parlant de la Clàudia. Una gran pianista i un tros de pa. Tenia la síndrome de Down.

Em falta presentar- vos l'actual cantant del grup.

En Pol era un noi gras. Depreciat per el seu físic, la gent no es va adonar del grans tresors que tenia dins seu. A part de ser una bellíssima persona tenia una veu espectacular. Sempre l'he envejat en aquest aspecte. És l'anima del grup. Sempre ho ha sigut. Ens ha donat força sempre i en tot moment i mai, mai ens ha deixat de banda. Però era gras, i per això la gent el va marginar.

De seguida que vam muntar el grup, tothom tenia ganes d'aportar idees. Hi havien propostes per parar un tren, tothom hi posava ganes hi donava tot el que podia. Quedàvem un cop per setmana, quan sortíem de solfeig, i encara que acabéssim tard, no teníem pressa per tornar a casa perquè sabíem que quan estàvem junts les nostres forces s'unien i no importava que sembléssim diferents. No importava perquè tocant podíem expressar realment el què érem, i deu ser per això que som aquí, de camí cap a un concurs que no dono gaire importància al resultat, ja que ens han demanat que hi anéssim i per mi això és el més important.

Hem baixat del tren que ens havia portat fins a la ciutat on tindrà lloc el concert. M'aferro ven fort al violí. Noto tensió al grup i li dirigeixo una sèrie de gestos a la Susanna. Ella somriu i pronuncia unes paraules, les paraules, que van sonar a melodia, una melodia dolça però forta que segurament encoratjà tots els cors que en aquell moment se sentien perduts i espantats:

-Nois, ara és la nostra. Hem arribat fins aquí gracies a uns esforços que no dubteu ni un moment que donaran fruit. No sé vosaltres, però d'aquí no em mourà ningú fins que sàpiguen el que de veritat som. Pujaré allà dalt i tocaré com he tocat sempre, amb ganes de disfrutar

amb vosaltres i disfrutar el que tenim, un món que jo me'l penso menjar amb patates!. Creieu-me, ho farem de conya i ningú ens podrà dir res.

PREMI: accèssit

GRUP: B

TÍTOL: Entre la boirina

AUTOR: Mariona Montes

PSEUDÒNIM: Lluna

CURS: 3r ESO B

MODALITAT: Narrativa

Les fulles que xerricaven sota els meus peus em resultaven massa sorolloses. Hauria d'anar més a poc a poc, però valia la pena evitar riscos. La silueta fosca del jove avançava a pas lleuger a trenta passes de mi, però no pensava perdre'l de vista. Soltadament, el seu cap va començar a girar cap a mi, però vaig ser prou ràpid com per amagar-me darrere el tronc gruixut d'un arbre. No sabia amb absoluta certesa si no m'havia vist, però em vaig alegrar que el temps no s'hagués endut també els meus actes reflexos. Em vaig preguntar de què m'amagava en realitat, si del jove o de mi mateix. La resposta a aquella pregunta em feia més mal que qualsevol altra cosa en aquest món. Vaig contenir la respiració agitada uns segons que em van semblar eters i vaig atrevir-me a sortir del meu amagatall, quedant totalment al descobert. Per sort o per desgràcia, vaig ser a temps de veure com la seva silueta es perdia entre les ombres de la nit. Sense pensar-m'ho dues vegades, vaig decidir temptar un com més la sort – que mai m'havia somrigut o, almenys, no pas amigablement– i vaig córrer darrere seu. El vent em refredava la suor del front, tenia la gola seca i sabia que els meus genolls no donarien gaire més de si. Però sabia per experiència que si deixes passar les oportunitats per davant dels teus nassos sense moure un dit, mai no se't tornen a presentar. Les meves passes i els batecs d'un cor massa vell trencaven el silenci sepulcral del bosc. Llavors vaig sentir unes passes darrere meu, i un cop sord va ser l'únic que vaig sentir abans de perdre el coneixement.

– Pobre home, com se t'acut ferir un vell? –vaig sentir que deia un veu femenina indignada.

–T'asseguro que m'estava seguint d'amagat –va dir una veu masculina– i molta estona, de fet. Al bosc l'he aconseguit despistar, però...

–Deixa't d'històries. Li podries haver dit alguna cosa, abans d'agredir-lo, no et sembla? Segur que no et volia fer cap mal.

–Ja l'he dut cap aquí, perquè em doni alguna explicació i...

-Calla, sembla que es desperta.

Unes mans fredes em van ajudar a aixecar-me i la meva esquena va cruixir.

-Es troba bé? -la noia que em parlava tenia el ulls de la seva mare, i també aquells rínxols peculiars al front que recordava tan bé, però ja estava preparat per afrontar-m'hi. O això em pensava.

Vaig esforçar-me per dir alguna paraula amb sentit davant una d'aquelles persones que tota la vida havia tingut al cap, sense haver arribat mai a conèixer-les ni poder-les estimar.

-Sí, sí, és clar. És l'edat, que no perdona -em vaig sorprendre que la meua veu sonés tan ferma.

Lentament, vaig girar el cap per mirar-lo a ell, que m'escodrinyava amb la mirada sense refiar-se gens de mi. Era com si em mirés una fotografia de quan jo era jove, ignorant i despreocupat, però ell tenia una mirada més adulta.

-Demano disculpes per si l'he espantat -vaig dir-li sincerament-, no era la meua intenció fer-li cap mal.

Se'm va escapar el riure quan vaig veure que les seves galtes es ruboritzaven de ràbia igual que em passava a mi.

-Es pot saber què li fa tanta gràcia?

Ella es va posar davant meu després de clavar-li una mirada assassina, sense deixar-me'l veure.

-Li he netejat la ferida i no és gens greu -em va dir amablement-, perdoni que l'hi preguntí, com es diu?

-Andreu -vaig improvisar.

-Molt bé, senyor Andreu. Acompanyi'm a la cuina, si és tan amable. Deu estar assedegat.

Em vaig deixar conduir per la noia, observant cada detall de la casa i intentant que quedés imprès a la meua memòria. Em vaig beure d'un glop el got d'aigua sense protestar.

Aleshores em va fer anar a fora, al jardí, perquè prenguéssim l'aire. Em va mostrar unes cadires i em va dir que m'agafés el temps que fes falta, que havia rebut un bon cop al cap i necessitaria pensar a soles. Ella tornaria així que la cridés. Em vaig limitar a assentir amb un lleu

somriure.

-Perdoni pel cop d'abans -el noi va aparèixer davant meu, inexpressiu.

-No és ni una mil·lèsima part del que em mereixo -vaig xiuxiuejar.

Va ignorar el meu comentari i va dir:

-La meva germana no em deixaria en pau fins que no li hagués demanat perdó -vaig sobresaltar-me en sentir el nom-. Però cal dir que a mi també em sap greu -va desviar la mirada, li costava mostrar els seus sentiments-, el meu comportament ha sigut menyspreable.

Em recordaven tant a mi: els gests, la cara, les reaccions..., que no vaig poder evitar, com el complet desgraciat que era, preguntar-li:

-Permeti'm una pregunta indiscreta -vaig mirar-lo als ulls per veure la seva reacció-, i els seus pares? -vaig intentar arreglar-ho com vaig poder- Que són per aquí? M'agradaria disculpar-me per les molèsties causades.

-No, no serà possible -no es va sorprendre i, aquest cop, ell també em va mirar als ulls-. Al nostre pare no el vam arribar a conèixer mai. Va morir a la guerra quan encara érem petits.

Així que això era el que els havia explicat l'Helena, havia pensat que això era el millor per ells i, segurament tenia raó. No entenia pas què havia vingut a fer jo allà, a fer patir encara més aquella família? En aquell moment, em vaig odiar a mi mateix com mai hauria pogut odiar ningú.

-I la nostra mare... -va continuar- bé, sempre havia estat delicada de salut i fa poc va caure greument malalta...

-Em sap greu -el vaig interrompre, era massa dur veure'l patir- de debò, em sap molt de greu.

Ens vam quedar en silenci. Un silenci que em feia mal, em cremava per dins. És que ara no tenia res a dir-los?

El noi es va acomiadar amb un gest amable i va entrar a casa. L'horitzó començava a tenyir-se de roig, la primera llum del dia. Em sentia terriblement insignificant. Fora de lloc. Després de tants anys, ara que tenia fins a l'últim cabell blanc, em dignava a aparèixer a la seva vida. No. Me'n aniria. M'havia assegurat que estaven bé, que almenys eren feliços i s'estimaven. Desapareixeria com si no hagués

existit, com havia de ser. I esperaria que no recordessin gaire temps aquell dia de tardor, en què havien trobat un vell espiant-los.

Vaig fer una última ullada a la casa i em vaig allunyar d'allà, caminant sense rumb entre la boirina de l'alba pels carrers buits, sense ni tan sols saber els noms dels meus fills.

PREMI: 1r

GRUP: B

TÍTOL: L'adéu de Mar

AUTOR: Anna Velasco

PSEUDÒNIM: Mar

CURS: 4t ESO B

MODALITAT: Narrativa

Les nou del vespre a un edifici qualsevol, d'un carrer qualsevol, d'una ciutat qualsevol. Al tercer pis, una finestra oberta de bat a bat, a través de les cortines en surt una llum tènue molt càlida. A dins, un dormitori que cal dir, està molt ben ordenat, al costat de l'escriptori un suro ple de fotos, tot sembla normal, excepte... excepte això del terra, aquesta figura caiguda al mig de l'estança, ho veieu? Em veieu? Sóc jo, morta.

D'acord, d'acord, millor que no vagi tant ràpid, tornem enrere.

Un calorós 23 de juliol de fa 16 anys va aparèixer un nadó arrugat, moll i plorós més al món. Si! Vaig néixer! ...Teniu raó, no tant enrere. Ah! Aquí, perfecte, aquest matí...

- Mar! Fes el favor de llevar-te per l'amor de Déu! Anem molt tard.

Mandrosament he estirat el braç i m'he topat amb el despertador, he obert dificultosament els ulls. Uf, que deia la mare? Molt tard? És tardíssim. I així ha començat la primera aventura del dia:

M'he vestit ràpidament m'he posat les botes i he anat a beure'm el suc de taronja, me n'he tirat la meitat per sobre, m'he canviat de roba, he anat a agafar la motxilla però m'he adonat de que la nit anterior no me l'havia preparat, he buscat l'agenda per mirar quines eren les assignatures que havia de fer i he vist unes lletres majúscules de color vermell que deien "últim dia per entregar el treball d'experimentals", em sonava haver-lo fet... Ostres no! No l'he imprès! Era impossible imprimir-lo anant tant justa de temps... per altra banda, ja li havia dit dos cops a la professora que el meu gos se m'havia menjat un treball i l'últim cop li havia dit que s'havia mort el meu gos i que com que estava passant per un moment molt tràgic no havia pogut fer el treball... si, definitivament l'havia d'imprimir,

fantàstic... he pujat corrents on hi ha l'ordinador i l'he engegat, ha tardat molts més minuts dels que triga normalment, que hi farem, li encanta anar lent quan tinc pressa... Quan per fi s'ha imprès i després de inimaginables problemes més que no us diré perquè ja us n'he explicat masses, hem marxat al *cole*.

Quan he arribat algunes classes encara estaven entrant i quan he entrat a la meua la professora m'ha dit:

- Oh! Si haguessis entrat deu segons abans no t'hauria posat falta de puntualitat

Llavors, al pati he anat amb la Clara, com sempre, però l'he notada distant, no ho sé, ha sigut molt estrany, i quan li deia alguna cosa sobre que la trobava estranya em deia alguna altre cosa sense contestar-me com per exemple "Mira aquell parell!" o quan li preguntava "Que ja no et caic bé?" Em deia "Ostres tu, ara examen quina mandra". He sigut molt insistent però ella no m'ha contestat res de res, no ho he entès.

Llavors s'ha posat a ploure, i ni tant sols era pluja com Déu mana, si no aquella mena de pluja que l'únic que fa és molestar; així que ens hem aixecat del banc on érem per no mullar-nos i quan ens hem aixecat m'he adonat de que se m'havia trencat la cremallera de la bota, no sé si us ha passat mai però és molt poc aconsellable que us passi quan esteu fora de casa. En fi, a sigut un dia magnífic.

Per acabar-ho d'adobar quan anava amb la meua veïna cap al cotxe de la seva mare que ens tornaria a casa ha estat tota la santa estona explicant-me les floretes que li tira el nostre professor de pintura (perquè si, les dues fem classes de pintura d'extra escolar al mateix lloc). Que m'és igual, però és que ja n'estic farta que em parli d'ell, si, ja ho sé que és molt simpàtic i agradable, si, ja ho sé que és molt graciós, jo també ho penso, és més m'alegra el dia veure'l, és més m'agrada, m'agrada molt.

... No, clar que no li he dit res d'això, he somrigut com sempre i "me n'he alegrat molt per ella".

I encara plovia, he arribat a casa i no hi havia ningú, no arribava ningú fins les deu de la nit avui. M'he posat a l'ordinador a veure si així no em trobava tant sola, però no hi havia ningú connectat i he sentit molt fàstic i avorriment. M'he preguntat on seria tothom, i potser hauria sigut millor que no m'ho hagués preguntat perquè amb

el “bon” humor que tenia avui l'únic que m'ha vingut al cap ha sigut gent quedant i passant-s'ho bé junts, d'altres fent activitats extra escolars i sent els millors en el que feien, d'altres enamorant-se, alguns rebent una abraçada dels seus pares per ser tant responsables i treure tant bones notes, etc.

I si, ha sigut llavors quan he sentit que era la persona més desgraciada del món. I he pensat, tantes qualitats com hi ha al món, per què no me n'ha tocat cap? Perquè es que jo no trobo que tingui gràcia en res del que faig, és més crec que faig les coses malament i a més a més em sembla que els altres també ho pensen, i em costa relacionar-me amb els altres i últimament inclús em resulta molt difícil relacionar-me amb mi mateixa.

He anat al lavabo i quan m'he vist al mirall m'ha vingut més de gust rentar-me la cara a les fosques. Llavors el pensament que feia estona s'arrossegava dins el meu cap silenciosament s'ha fet més fort, més dens, i l'he sentit molt clar: era hora d'acabar amb tot. He anat corrents a la tauleta de nit de l'habitació on dorm l'àvia quan ve a casa i n'he agafat les pastilles que sé que fa servir quan no pot dormir. Ara si, era l'hora, he anat a la cuina i he omplert un got d'aigua, m'ho he endut tot a l'habitació i m'he assegut al terra. Estava nerviosa, tremolant, però he tret una pastilla d'allà on estan embolicades “CLEC”, estava clar que una seria insuficient, “CLEC” dues, “CLEC” tres? uf... no n'estava segura imagineu-vos que em desperto a l'hospital al cap d'una setmana i tothom sap el que he fet, com els hi explico als meus pares?, no, definitivament tres eren poques, “CLEC” “CLEC”, cinc podia estar força bé, però que carai! Només es mor un cop, fem-ho sortint per la porta gran! Onze, me n'he pres onze.

I a sigut llavors, quan abans de poder pensar “Adéu món cruel” he sentit que ja no pesava res, res de res. Al cap d'uns instants he començat a veure coses, a la gent que més m'importava, però no eren coses que havia viscut, no, eren coses que viuria si no m'hagués mort. Ho he sabut perquè érem tots més grans que ara i ha sigut bonic. Carai, jo amb el Pau al viatge de final de curs, això si que no m'ho hagués imaginat.

Jo, la Clara i tota la colla celebrant els meus 18 a la platja, si és que... en realitat... com me'ls arribo a estimar a tots! I cadascú a la seva manera... sé que en el fons també m'estima, ostres... la tristesa mai

em deixa veure les coses bones, com s'ho fa? Sempre m'enganya. Ara mateix no sé que faig explicant-vos tot això, la veritat és que donaria el que fos per tornar enrere i viure més, i anar a classes de pintura i pintar si cal, pintaria malament com sempre, però pintaria, i fer les coses, potser no de la millor manera, però a la meua manera, que carai? Jo ho faig tant bé com puc... bé potser no, ara l'he espifiada de veritat, l'he feta bona que diuen!

Oh no! Ja m'ha arribat l'hora! Ara si que no puc tornar enrere, s'està tornant tot molt blanc i veig una llum aquí molt lluny, molt a prop, i una veu, una veu que em resulta estranyament familiar... iaia?

- Mar! Mar! Mar nena desperta't!

Què? Estic obrint els ulls! Potser ja sóc al cel! Si, segur! L'àvia es deu haver mort poc abans que jo i ara sap que m'acabo de morir i ve a rebre'm, bé preferiria no haver-me matat, però almenys sóc al cel.

- Àvia, quina alegria trobar-te aquí! No em pensava trobar algú conegut tant ràpid, ostres àvia em sap greu... no podràs anar al viatge a Paris que tanta il·lusió et feia, ho sento de veritat.
- Mar nena, que t'empatolles? Em sembla que estàs delirant... Escolta filleta que he vingut abans d'hora perquè ens han suspès la sessió d'aqua-gym i he decidit passar-te a veure que sabia que estaves sola a casa. Una tal Clara al telèfon ha trucat i pregunta per tu. Ah! I que fas amb aquestes pastilles? Uf, si algun dia vols dormir no les facis servir pas, que estan més caducades que jo! Però reina que fas tan parada? Agafa el telèfon!
- Àvia t'estimo!
- Nena? Ui, que fas plorant? serà millor que et posi el termòmetre i li digui a la teva amiga que et truqui més tard
- No, no cal, m'hi poso de seguida.

Corrent, no, més aviat volant vaig al menjador i agafo el telèfon.

- Si? Clara ets tu?
- Mar, si... *daixo...* em sap greu, avui he estat una mica estranya, és que he tingut un dia molt dolent, però ho sento.
- No dona, no! Jo també he tingut un dia fastigós, t'entenc.
- He de penjar! Demà parlem que t'he d'explicar un munt de coses! Per cert, el Pau m'ha preguntat que si t'agradaven els concerts, li he dit que si, ja m'explicaràs què vol dir això pillina. Fins demà, un

petó.

En fi... què bonica que arriba a ser la vida, m'encanta, tinc ganes de cantar, saltar, ballar i de...

- Mar nena, jo ja marxo... Però que fas dreta sobre el sofà? És ben bé que els adolescents viviu en una muntanya russa. Res doncs, vigila no et facis mal nena, vine aquí a fer-me un petó
- Adéu àvia!

Què? Encara seguia aquí? Si, teniu raó... després d'aguantar això almenys us mereixeu un punt i final mínimament digne. Doncs res m'he adonat que si es diu tant que la vida és curta, és perquè és veritat, i viure feliç amb el que tenim, però sobretot amb el que som instant a instant és el millor que podem fer.

Què? Esperàveu una reflexió més reveladora i menys escoltada sobre la vida? Vaja, em sap greu, potser si que és una reflexió ordinària però jo ho veig així. Què? A bé, potser si que sóc una persona simple i poc agraciada, però ara veig que m'accepto sent així, inclús diria que... si, que m'agrada com sóc.

PREMI: 1r

GRUP: C

TÍTOL: *Víctimes*

PSEUDÒNIM: Fredolic

AUTORA: Meritxell Català

CURS: 1r BATX. B

MODALITAT: Narrativa

Por. No, pànic. Horror. Una mirada colèrica enfrontant-se a una mirada esporuguida. Unes passes fredes, properes. Sanglots. Una veu suplicant. Crits. Crits i plors. El so d'un cos que xoca contra el terra fred de l'habitatge. Un crit. Un cop de porta. Sons de dolor. Una respiració profunda, lenta, dèbil. El motor d'un cotxe que s'engega. Una vida que trontolla. Algú que panteixa. Una derrapada estrident. I després de tot silenci. Silenci fred, mort, perpetu.

Totes les històries es remunten a un passat. Tot el que succeeix acostuma a tenir uns antecedents, un per què. El perquè d'un tràgic final cal buscar-lo, doncs, en els seus inicis.

Llavors jo era molt petita. Els pares feia temps que s'havien casat. I jo estava a punt de fer els sis anys. Em trobava en aquella etapa en què els infants emmagatzemen els records més dolços que constitueixen la seva meravellosa infantesa. Jo, però, em trobava molt allunyada d'aquesta felicitat i despreocupada infància. No entenia què passava. De fet, tot allò s'havia convertit en una dolorosa rutina per a mi i em resultava, desgraciadament, quotidià. Em passava les nits arrupida sota els llençols del meu llit i amagant el cap sota el coixí, que es va convertir en el meu escut protector per excel·lència. El coixí no m'impedia sentir tot el que passava just a sota de la meua habitació, però m'ajudava a trobar-me més protegida. Les parets de l'habitació estaven pintades d'un color blau cel que semblava que em podia allunyar de tots els mals que a la nit et poden assetjar. Tot i això, aquell color celestial no m'allunyava del terror que es coïa dins la meua llar i tampoc m'aïllava de la negror de la nit que abraçava casa meua. La negror que l'estrenyia fort i l'anava engolint dia rere dia; a poc a poc com si pretengués empassar-se-la una nit qualsevulla.

Tot havia començat, com diuen totes les històries semblants a aquesta, amb petites discussions. Discussions que sorgien arran de

no preparar el plat que el pare volia per sopar o de no ser a casa quan el pare arribava tan cansat de la feina. Ell no entenia que la mare també treballava, que plegava tard i que, a més a més, també tornava cansada. Passava sovint que el pare s'enfadava amb la mare i l'esbroncava amb molta agressivitat. Ella sempre li demanava perdó i s'aguantava les llàgrimes, car sabia que si deixava que llisquessin pel seu rostre podia provocar que el seu marit s'enfadés encara més. Ella sempre li acabava regalant un dolç somriure i caient en els seus braços. Ell l'abraçava i li amanyagava els cabells, mentre li deia: "*No m'ho tornis a fer. No m'obliguis a cridar-te.*" La mare restava en silenci i deixava que el pare la besés. I es deixava portar i li regalava paraules a través del llenguatge universal. A través d'un petó de complicitat.

Després d'aquest episodi, la mare cuinava alguna cosa per sopar, lleugera i ràpida. Sopàvem i ells parlaven, mentre jo els observava i els seguia amb la mirada, com qui segueix un partit de tennis atentament per no perdre's cap detall de la situació. D'un costat del camp a l'altre, d'una punta de la taula a l'altra. De seguida que acabava de sopar, el pare m'enviava a dormir i jo m'aixecava de la taula, pujava les escales, i m'hi asseia. Passava poca estona asseguda a l'escala, perquè la mare així que podia s'escapava de la mirada penetrant del pare excusant-se amb què pujava a l'habitació a explicar-me una història. És cert que pujava, però mai m'explicava cap història. Em tapava fins al nas i m'acariciava els cabells. De vegades murmurava algunes paraules incomprensibles, carregades de secretisme i clandestinitat que fugien d'un monstre que habitava a tan sols uns pocs metres sota del meu llit. Normalment, però, acostumava a cantar-me una cançó amb una melodia molt trista. I sempre em mirava fixament als ulls amb una certa tendresa. Ella, amb els seus ulls avellanats penetrava dins els meus, color cafè torrat. Ara, que encara recordo aquella mirada seva, sóc capaç de veure més enllà de la tendresa que brillava en els seus ulls, i hi veig la por que s'hi amagava. La mare passava l'estona que fos necessària al meu costat, per tal de que m'adormís. Ella m'ajudava a entrar en una altra casa que es trobava en un altre món pintat de colors vius, molt distant d'aquell en el qual em llevava cada matí.

L'endemà, quan la mare em venia a despertar i baixàvem a esmorzar, ens trobàvem sobre la taula de la cuina un ram de roses vermelles amb una nota. "*T'estimo*". La mare somreia i em deia: "*Mira què boniques que són les flors que el teu pare m'ha regalat.*"

Amb el temps, però, aquelles discussions havien esdevingut molt més freqüents. La meva habitació seguia pintada d'un color blau celeste que semblava estar feta expressament per allunyar-me d'aquell infern i acostar-me a un paradís on hi havia una monarquia absoluta i on la felicitat n'era la reina. I, és clar, com sempre el temps passava.

Jo vaig anar creixent i amb el temps cada vegada era més conscient de la situació que vivíem diàriament a casa. Aviat vaig fer els deu anys. La mare m'havia apuntat a activitats extraescolars cada tarda. *"És que la mare no m'estima? Que cada dia em porta a un lloc diferent durant tota la tarda.."*, pensava jo. Les meves amigues només feien dansa, música o anglès, però jo les feia totes, aquestes activitats. No era que la mare no m'estimés, ja que, efectivament, els vespres es mostrava extremadament afectuosa i protectora amb mi. Sí, aquesta és la paraula: protectora. La mare es preocupava per mi i per això buscava la manera de tenir-me entretinguda per tal de que pogués portar una vida el més normal possible, allunyada de tots aquells episodis agressius casolans. Al cap i a la fi, arribava a casa cansada i de seguida m'adormia i els crits de la sala passaven a formar part dels meus somnis més temuts i no de la crua realitat.

A mesura que vaig anar creixent, la mare intentava evitar el màxim nombre d'enfrontaments possibles amb el pare. Més que mai. Car sabia que jo em feia gran, que a poc a poc prenia consciència, i que tot allò podia fer-me molt mal. Les discussions, doncs, eren més discretes però hi seguien sent quan jo no era a casa. Jo, però, me n'adonava. Les marques que ell deixava en la mare eren clarament visibles i els seus ulls vermells delataven el mar de llàgrimes que havia estat vessant pocs minuts abans de que jo hagués aparegut. Hi havia dies, però, que el pare rompia amb aquest intent de la mare de protegir-me i aïllar-me de tot allò, i actuava. La cridava, li estirava els cabells, la feia plorar, l'espantava, la colpejava. I jo n'era el testimoni directe. I restava allà immòbil, muda, i també espantada. I el pare s'enutjava i m'escribava per no haver estat suficientment madura per saber que havia de marxar durant la seva discussió o per no haver estat suficientment bona filla ja que no havia anat a socórrer la mare. Resultava difícil de saber què era allò que ell volia que fes, perquè l'opció que jo escollia sempre era l'errònia. La meua tria resultava difícil i dolorosa, i sempre acabava rebent alguna amenaça o algun cop. Fins que la mare tornava a recuperar forces per encarar-s'hi i dir-li: *"Deixa-la. És una criatura. Però estic segura que ja ho ha*

entès.” La mare es cobria de valor per deixar anar aquelles paraules que em salvaven la pell i posaven la seva en joc, altre cop.

I tot sovint un ram de flors. Roses vermelles. Vermell encès. Vermell passió. Vermell d'un fals amor que emmascara el desamor. Passaven els mesos i els anys, i la disculpa era sempre la mateixa. Un ram de flors i una nota: *“T'estimo”*. Resulta ben fàcil dir-ho.

Vaig arribar als catorze anys, però els vaig celebrar ben poc. Vam haver d'anar corrents a l'hospital amb la mare tot just vaig haver acabat de bufar les catorze espelmes. La mare m'havia volgut regalar un mòbil perquè jo ja començava a sortir amb les amigues. I, realment, sortia. Intentava passar el mínim de temps possible a casa on cada minut es feia una hora, i cada hora una eternitat. La mare me l'havia comprat sense consultar-ho al pare. De fet havia intentat contactar amb ell mentre estava davant del mostrador demanant els preus als dependents, però ell no li havia contestat el telèfon. El pare es va enfadar. Es va irritar molt. Em va prendre la caixa de les mans. Es va aixecar i va esbrincar la mare. *“Qui t'has cregut que ets per comprar-li això? I, a més a més, sense ni consultar-m'ho. Però tu què et penses?”*. La mare va abaixar la mirada com un alumne que no porta els deures a classe per vuitena vegada consecutiva i se sent cohibit davant de la mirada impassible d'un professor fred. El pare la va agafar pel braç i li va començar a retorçar mentre la seguia escridassant. *“Els diners són de tots dos, no? Som una parella, no? Doncs per què no hi comptes, amb mi, eh?”*. Fins que el braç va fer crec. La mare plorava discretament i havia tancat els ulls amb una clara expressió de dolor. *“T'he estat trucant tota la tarda... Aquest matí he pensat que era un bon regal... Quan he sortit de la feina he anat a mirar preus i t'he trucat... Altre cop m'ha sortit el contestador... Volia que li féssim una sorpresa pel seu aniversari...”*, va deixar anar entre sanglots. El pare, impassible va deixar anar un sospir i va afegir: *“Podries haver-m'ho dit abans, amor... I ens hauríem estalviat aquesta esceneta”*. Jo havia contemplat l'escena i m'havia aixecat per intentar separar-los, però el pare amb un cop de mà m'havia apartat brusquement com qui allunya les mosques estabornint-les amb una manotada. A mi no m'havia estabornit, però m'havia tirat al terra agafant-me pel coll de la samarreta. El crec, però, l'havíem sentit tots. El pare de seguida la va agafar en braços i la va començar a bressolar mentre amb un to suau li deia: *“Va petita, ara ja està. Et perdono, però si us plau, el pròxim cop m'has de tenir en compte. Que jo també tinc sentiments i em sap greu que no*

comptis amb mi. I ara tu tranquil·la, que anirem a veure el metge que et miri això que t'has fet al braç quan has caigut per l'escala." I ell somreia.

Vam agafar el cotxe. Jo anava asseguda darrere la mare i intentava fugir de la mirada del pare a través del mirall. La mare estava asseguda de copilot, malgrat que d'entrada ella havia volgut seure al darrere amb mi. És evident, però, que el pare li havia dit que segués davant perquè estaria més còmoda. *"No només més còmoda, sinó més tensa i més espantada. Més controlada. Si realment aquest home es pensa que no el sé, el motiu pel qual no la deixa seure amb mi..."*. Jo tenia catorze anys i no era, precisament, tonta. La vida havia fet de mi una persona desperta i atenta, i malgrat totes les adversitats, també m'havia dotat d'unes ganes inescapables de viure. Quan vam arribar a l'hospital el pare ens va dir que ens esperéssim al cotxe mentre anava a veure si hi havia molta gent a urgències. El pare va tancar la porta del cotxe i nosaltres dues vam restar en silenci fins que la mare va deixar anar un: *"M'estima"*. Curt i intens. El seu to de veu no semblava gaire convençut del que acabava de dir, però s'ho repetia constantment i semblava que ja començava a creure-s'ho de veritat. Probablement provava en va de convèncer-se a ella mateixa d'una realitat que dubtosament existia. El pare no l'estimava. A mi em semblava massa evident. *"Si t'estimés no et pegaria, ni et cridaria, ni tan sols et miraria amb la fúria amb què ho fa ell... No t'estima mare"*, vaig pensar. Però no ho vaig dir, perquè mentre buscava la manera més correcta i suau de dir-li-ho va arribar ell i ens va fer un gest amb la mà dient-nos que baixéssim del cotxe. Vam entrar a urgències i un doctor que ja ens era molt familiar se'ns va acostar i va dir: *"Què senyoreta, ja ha tornat a prendre mal? El seu marit m'ha dit que ha caigut per l'escala. Passi que ens mirarem aquest braç."* La mare va deixar anar un somriure discret i va assentir amb el cap. Li brillaven els ulls, i no era de felicitat. Era de dolor. *"Si, és clar, per l'escala. Metge inútil! I el mes passat li va caure un prestatge a sobre mentre treia la pols... què no ho veieu que són marques de desamor? No, és clar. No ho veieu, ella somriu."* El metge se la va mirar i li van enguixar el braç. Hauria d'agafar la baixa laboral durant un mes i mig, perquè amb el braç trencat no podia anar a treballar.

Aquell mes que la vaig tenir més hores a casa, vaig parlar-hi molt. Jo li intentava fer veure que ell no l'estimava. Que li feia mal i que li estava destrossant la vida. La mare semblava engegada. No sé si per

l'amor o per la por. Ella l'excusava dient que el pare passava una mala època a la feina, amb molta tensió i molts problemes. *"Doncs jo no recordo cap època que el pare hagi estat diferent de com és ara. Sempre ha estat agressiu"*, li replicava jo. *"No facis res. No te la juguis. Viu, petita. No t'hi fiquis."*, m'havia acabat contestant, just abans de que ell entrés per la porta.

Durant aquelles setmanes que la mare estava de baixa i feia repòs, jo em vaig encarregar de cuinar i d'arreglar la casa. I un dia d'aquests el pare es va enfadar amb la mare, altre cop. Aquest cop, va ser per una cosa que hauria hagut de fer temps enrere. El pare es queixava de que jo cuinava molt malament i la va escridassar per no haver-me'n ensenyat en el seu moment. La mare va contestar que el menjar que jo cuinava era, generalment bo, però que en aquella ocasió, ens havíem entretingut mirant uns exercicis de castellà i se'ns havia fet massa. El pare la va fer callar de males maneres i li va plantar una bufetada a la cara. Jo em vaig aixecar amb més força i més decidida que mai i m'hi vaig encarar. No vaig comptar, però, amb la força que ell tenia, i de seguida em va estampar contra el terra i em va fracturar el braç. La nit no va acabar allí, sinó que la mare es va mostrar freda i seca amb mi, i em va escridassar per haver-la intentat protegir. Realment, però, m'escridassava per haver-me-la jugat jo.

N'estava farta. Pensava actuar. La mare no se'n veia capaç, però jo sí. Vaig anar a visitar la policia del poble veí i ho vaig explicar tot. Els agents no em va prendre seriosament i em van contestar que eren moltes les adolescents que s'enfadaven amb els pares i s'inventaven mentides com aquella per tal de posar-los en problemes. No m'ho podia creure. Realment hi havia gent capaç d'inventar-se una mentida tan pietosa similar a la realitat que ella vivia? *"I com pot funcionar aquest món, si la policia ni tan sols ho vol comprovar?"*, vaig pensar. Vaig marxar molt disgustada. Però em veia incapaç d'anar a la policia municipal. Al poble ens coneixíem tots, i és més, el pare se n'hauria assabentat i ho hauria negat rotundament. I per acabar-ho d'arrodonir, jo hauria tornat a rebre.

Anaven passant els mesos. La mare tornava a treballar. Passaven els mesos. El pare era més monstre que mai. Passaven els mesos i jo n'estava farta. No sabia amb qui parlar-ho. A qui dir-ho. No sabia què fer. La mare es mostrava espantada i incapaç d'actuar. A l'hora de sopar, quan ens trobàvem tots regnava el silenci. El silenci tens i molest. El silenci incòmode. La televisió estava apagada. Tots tres

sabíem quines notícies ens explicarien. *“Augmenten les víctimes de violència de gènere a Catalunya... Es troba un cos de dona mutilat al riu que sembla que... violació i assassinat d’una jove per part de la seva parella... ”*. Tots tres érem conscients d’alguns anuncis que molestaven i semblava que intentessin entrar a la quotidianitat de casa nostra per desmuntar-la. *“Dona manifesta’t!... Dona pronuncia’t!... Dona digues prou!.. Que no t’alcin el braç...”*.

N’estava farta. Tenia por. Patia. Plorava. M’amagava.

No volia que la mare es convertís en un altre titular de diari. No volia convertir-me en un altre testimoni d’un cas de violència de gènere. I encara que no volia, no en podia sortir. No trobava la solució.

Una vida cohibida i empresonada dins d’una casa d’aparença acollidora i familiar. I tant! Un jardí magnífic, una gespa color verd esperança que regava la mare i unes roses vermell passió que cuidava el pare. Aquelles de les quals el pare sempre se’n servia per demanar un perdó simbòlic, com si intentés fer-nos creure que n’estava penedit. Uns pares, aparentment, enamorats. I quinze anys. Quinze anys difícils i plens d’emocions. Plens de problemes a l’escola i a casa. Però, de fet, quinze.

Una nit qualsevol, refugiada en uns pensaments qualsevol. Aquella nit, com la majoria de nits, no tenia ganes de sortir i, seguint la tradició, m’havia arraulit entre els meus llençols i mirant cap a la paret havia engegat l’mp3. Semblava realment que el pare me l’hagués comprat perquè no sentís com la pegava, com li destrossava el cos, com la marcava per sempre, com ens destruïa la vida. Sonava *Sin embargo* cantada per Sabina i Serrat quan vaig sentir aquelles passes tan decidides a la sala de baix. *“Probablement hauria hagut d’impedir que passés des del moment en què vaig ser conscient de la gravetat d’aquella rutina. Hauria hagut de parlar amb la policia del meu poble. Si, és clar, amb els companys de feina del pare?”* Els crits cada vegada eren més forts. Ell cridava completament fora de sí, i ella li suplicava. Un cop. Em vaig incorporar de seguida i em va caure un auricular. Just llavors la pantalla s’il·luminava per marcar-me que començava *Cantares*, pel mateix Serrat. *“Baixo ara mateix a parar-li els peus a aquell home. Si, i què faràs? L’últim cop que ho vas intentar, l’altre dia, et va tirar a terra i et va fracturar el braç. I a sobre la mare es va girar enfadada i et va escridassar:*

<<Però què fas? No t'hi fiquis! Són coses entre nosaltres dos. De vegades les parelles es barallen.>> És clar, mare. De seguida vaig pujar a l'habitació negada de llàgrimes, i pocs minuts després havia entrat ella, dolça, i m'havia dit: <<Petita, el teu pare m'estima. No t'hi capfiquis.>>".

Decididament vaig sortir de l'habitació intentant no fer massa soroll al trepitjar el terra de fusta. Vaig acostar-me a l'escala i m'hi vaig asseure. Tenia una plaça a primera línia de foc. De fet, des de ben petita sempre havia agafat aquella primera posició en aquells espectacles rutinaris i semblava ben bé, que ja hi hagués una butaca de vellut vermella amb un cartellet a sobre on posés: "reservat". Els vaig veure allà, encarats. La mare estava de cara a l'escala i m'havia vist, però per evitar que el pare descarregués també contra mi, havia ignorat la meua presència. La seva mirada estava completament estanyada de les seves llàgrimes que semblaven ser dolces. Era una mirada que transmetia pànic, horror. Ella portava la cabellera deslligada que ondulava per sobre les seves espatlles i ell una pota d'una de les cadires del menjador a la mà. "Aquell so que he sentit abans ha estat la cadira al colpejar contra la taula." Ell cridava i ella se'l mirava fixament. No va poder contenir aquell mar de llàgrimes que frisava per rajar de la seva mirada i en el moment que la primera llàgrima va lliscar per damunt del seu rostre ell va cridar: "No ploris!" i va començar a caminar directe cap el cos de la mare, que semblava que havia arrelat i restava completament immòbil. Quan van ser just a tocar, ella va descloure els llavis i mirant-lo fixament als ulls li va dir: "Ho sento. Perdona'm...". El poc temps que va passar es va fer etern. Fins que, va somriure i, mirant-me a mi, va repetir: "Ho sento. Perdona'm...". Aquelles paraules em van paraitzar encara més. Va ser com si jo, al igual que la mare, hagués clavat les arrels fins al cor de la casa i aquesta m'aferrés tant que m'impedia sortir corrents cap a la mare. I aleshores, amb les cames passades entre la barana de l'escala vaig ser testimoni d'un final.

La mare va tornar a mirar-lo fixament a ell i li va dir: "sé que encara m'estimes...". I amb un últim somriure va caure fent un so sec i fred al terra. Quan vaig saber reaccionar ja era massa tard. El pare la va colpejar, també, un cop l'havia fet caure a terra. I ho va fer amb ràbia i amb força fins que el dèbil cos de la mare ja quasi bé ni respirava. Panteixava i deixava anar les últimes alenades de vida. "No mare. Aguanta. Ja baixo." I mentre pensava això les tres parques ancianes havien anat a buscar les tisores per tallar el fil de la vida de la mare.

El pare havia sortit, picant la porta i se n'havia anat amb el cotxe. Jo, al costat de la mare, la bressava i provava inútilment de transmetre-li amor. *"Mare tu m'has salvat amb l'amor que m'has transmès. Perquè jo no et puc salvar a tu?"*.

Massa tard. Ja no quedaven roses vermell passió al jardí. La mare feia temps que no regava la gespa del jardí, que a poc a poc havia esdevingut d'un verd descolorit i havia anat morint fins que s'havia tornat d'un to més proper al marró. El pare havia fet escac i mat. Les parques tallaven el fil. La mare, immòbil, s'abandonava.

-- --- --

Algú des de dins d'un cotxe encén la radio per anar a treballar. Molt d'hora al matí. *"Dona morta pel seu marit al menjador de casa... La filla de quinze anys n'és un testimoni directe... El cos presentava marques d'haver estat agredit en nombroses ocasions... La filla es troba en estat de xoc i presenta cicatrius repartides per tot el cos... L'home va fugir amb el cotxe de la família després d'haver-la matat... Sembla que la filla ho havia denunciat i els policies ho havien passat per alt amb l'excusa de que eren moltes les adolescents que s'adreçaven a aquella comissaria explicant històries semblants a la seva... "*.

A poc a poc aquella notícia va omplint el cotxe de paraules que semblen llunyanes, tot i haver passat al poble veí. *"M'acabo de casar amb l'home que estimo i que m'estima. Això no em passarà a mi."* És feliç, jove, despreocupada. El que ella no sap, és que al cap d'un parell d'anys, l'amor de la seva vida, l'home amb qui s'ha casat, l'home que l'estima tant, canviarà. I amb el temps, ella esdevindrà una víctima més. Una víctima de tantes com n'hi ha avui en dia. Una víctima silenciosa. Una víctima muda, incapaç de traïr el que sent per ell, pel seu agressor. Una víctima més, d'aparença feliç i despreocupada. Una víctima més que passarà per alt de la resta de la societat fins el dia que s'exposi el seu cos al tanatori. Un cos demacrat, fet malbé, marcat. Un cos ple de talls i traus. Un mapa de ferides pintat amb i per la fúria d'un monstre que diu que actua amb amor.

PREMI: Accèssit

GRUP: C

TÍTOL: *El curiós cas d'un empresari que fou assassinat informaticosocialment tot i restar dempeus*

PSEUDÒNIM: MacMojón

AUTORA: Gerard Coderch

CURS: 1r BATX. B

MODALITAT: Narrativa

Vaig viure molts anys fora del país per qüestió de negocis. Quan ja feia uns mesos que havia tornat, i un cop ja tenia establertes les noves rutines, un dia vaig anar a demanar un paper al Registre Civil.

Quasi no vaig haver de fer cua. Les coses havien millorat molt des que me'n vaig anar. Els funcionaris ja no treballaven amb aquells llibres prehistòrics fets a mà, sinó que manejaven uns esplèndids ordinadors amb monitors de coloraines. Una decoració discreta, però encertada, i una música suau contribuïen a fer un ambient d'allò més agradable.

-Bon dia. Vinc a demanar una fe de vida per l'assumpte d'una pensió vitalícia que m'ha atorgat la República de Vesitorna, com a gratificació d'uns serveis extraordinaris.

-Bé, bé, no cal que m'expliqui el motiu. D'això no n'hem de fer res -se'l veia un home eficient que anava per feina. No era estrany que no hi hagués cua-. El seu nom, si us plau? -afegí.

-Joan Casadevall Planasdemunt.

Va començar a teclejar amb una habilitat admirable. De seguida van sortir a la pantalla unes lletres que no vaig aconseguir desxifrar, ja que no portava les ulleres de llegir.

-Ho sento, però no li puc fer. Vostè és mort amb data 25 de juny de 1975. Motiu: malaltia desconeguda. ¡El següent!

-Un moment, un moment -vaig protestar jo-. Això no pot ser. Jo sóc viu i mai no m'havia trobat més bé que ara.

-Tot això són qüestions subjectives. Aquí, l'única cosa objectiva és el que diu l'ordinador; les opinions personals no compten. Si vol fer una reclamació haurà d'adreçar-se a l'Organització de Consumidors. Potser allà tingui alguna oportunitat -concloué amb un to que no admetia rèplica.

Em vaig quedar preocupat. De sobte, vaig notar aquelles punxades al

pit que ja tenia oblidades. El fet de perdre la pensió no m'amoïnava gaire; era més aviat honorífica, i amb el canvi de moneda es quedava en no res. I, a més, tampoc la necessitava. Havia fet fortuna a les Amèriques i tenia les espatlles ben cobertes. Però això d'estar oficialment mort em posava la por al cos. Finalment, vaig decidir d'anar a veure un advocat.

Quan li vaig haver explicat el meu problema, l'advocat va fer un gest de preocupació. Es veia que ho trobava una qüestió difícil.

-A veure, anem a pams -va ajuntar els palmells davant la barbata, com si resés, i afegí: ¿Vostè té algun testimoni, que el conegui de fa anys, i que pugui corroborar la seva afirmació que no és mort?

-Doncs no. No tinc família, i als amics, després de tants anys de viure fora, els he perdut la pista.

-Doncs anem malament. Sense testimonis no podem interposar un recurs, i sense recurs no podem modificar els registres informàtics, i sense modificar els registres informàtics, vostè, li agradi o no, és oficialment mort a tots els efectes.

A aquell home se'l veia molt legalista. Em va semblar que ven poca cosa s'hi podia fer. No obstant això vaig repassar una antiga agenda per veure si podia trobar algun amic que em pogués fer de testimoni.

Només vaig poder localitzar-ne un. Havíem anat junts a l'escola, i després ja no havia sabut res més d'ell, però era la meua única possibilitat.

Quan el vaig anar a veure em va reconèixer de seguida. Això em va tranquil·litzar una mica.

-Passa, passa, i quants anys sense veure't!

Fingia cordialitat, però se'l veia a la defensiva. Va fer una ullada al meu rellotge d'or i va afegí:

-¿Com t'han anat tots aquests anys? Vaig sentir dir que havies marxat a l'estranger.

-Bé, la veritat és que no em puc queixar. ¿I a tu, com t'ha anat?

-Doncs no gaire bé. La feina està malament, ens claven impostos pertot arreu, i a més a més ara m'estic divorciant. ¿Tens idea del que costa divorciar-se?

De sobte vaig recordar que al col·legi ja era un ploramiques.

Sempre es queixava de tot.

-Doncs no, no en tinc ni idea. Encara sóc solter.

-Quina sort... No saps els maldecaps que t'has estalviat.

-Si, però també té desavantatges. Precisament venia a parlar-te d'un problema relacionat, en certa manera, amb la meva família. No m'agrada molestar-te, però estic amoïnats. Vinc a demanar-te un favor. Necessito que m'ajudis.

De seguida va arrufar el nas, però va intentar dissimular.

-¿un favor? Sí, és clar, si et puc ajudar... Però econòmicament estic fatal, amb prou feines puc pagar la hipoteca i, a més de les despeses del divorci i la pensió a la dona, tinc un fill al servei militar que no para de demanar diners.

-No, no és res de diners -vaig veure que feia un sospir d'alleujament-. És, simplement, que em facis de testimoni en una qüestió una mica delicada.

Li ho vaig explicar. Però es veia que l'home no tenia ganes d'embolicar-se.

-Home, jo t'ajudaria, però pensa que els ordinadors no s'equivoquen. Potser hi estàs mal fixat.

-Però, sincerament, ¿a tu et fa la impressió que estic mort?

-Home, així d'entrada potser no, però aquestes coses enganyen, i com que jo no hi entenc un borrall de medicina... Mira, si de cas fes-t'ho mirar per algú que hi entengui. Jo conec un metge molt bo. Ja te'n donaré l'adreça. Però jo, és clar, no sóc una autoritat en el tema, de seguida em tirarien per terra el meu testimoniatge.

Vaig sortir de casa del meu amic amb un munt de bones paraules, i amb la targeta d'un tal doctor J. Mata Sans, que tenia un consultori al centre de la ciutat.

El doctor Mata era alt, bronzejat, d'uns cinquanta anys ben portats i de maneres pausades.

-Vostè dirà -em digué amb un somriure afable.

-Miri doctor, el motiu de la meva visita, ja em dispensarà, és una mica estrany. Vinc perquè em certifiqui que sóc viu.

-És curiós -digué sense immutar-se-. Habitualment, el que em demanen són certificats de defunció.

Li vaig fer cinc cèntims del motiu de la meva petició. L'home callava i em deixava dir. Finalment, quan vaig acabar, s'aixecà.

-¿Ve d'alguna mútua o per particular?
-Per particular, doctor.
-Treguis la camisa, les sabates i els mitjons, i estiris en aquesta llitera.

Tenia una autoritat natural que impressionava. Vaig pensar que potser ja s'havien acabat els meus problemes.

Em va preguntar quants anys tenia, quines malalties havia patit, quins medicaments prenia, i si m'havien operat alguna vegada. Després, agafà l'aparell d'auscultar i mel va posar a la zona del cor, en quatre o cinc punts diferents; em va auscultar l'esquena, la panxa em prendre la pressió al braç dret i a l'esquerra, em va posar un termòmetre a l'aixella, em va mirar l'interior dels ulls amb un aparell petit que feia una llumeta molt fina, em va demanar que m'assegués a la llitera i em va picar els genolls amb un martellet de goma.

Finalment, em digué que ja em podia vestir, s'assegué i semblà meditar profundament. Quan em vaig haver vestit, vaig seure a la cadira del davant de la seva taula. No deia res, i semblava submergit en intenses reflexions.

-¿Què opina, doctor? -li vaig preguntar, impacient de saber el seu diagnòstic.

-Miri, l'anamnesi és anodina. L'exploració clínica es manté dins els límits de la normalitat, tot i que, a l'auscultació del segment inferior del pulmó dret, apareixen uns moderats *Crepitatio redux* que permeten sospitar l'existència d'un procés pulmonar en vies de resolució.

-I això és greu, doctor?

-En principi no. Però per estar-ne segurs hauríem de fer una radiografia del tòrax. Que fuma molt?

-Si, doctor, i des de que tinc aquest problema encara més.

-Bé, així tot lliga. Ha de deixar de fumar i de beure, i prendre aquest xarop -va escriure una recepta i la signà-. Una cullerada després de cada àpat durant un mes.

-Gràcies, gràcies, doctor. Així, doncs, em podrà fer el certificat?

-Miri senyor Casadevall, vostè ha viscut molts anys fora del país i, per tant, desconeix la legislació actual -s'escurà la gola i prosseguí:- No existeix dins la normativa legal el certificat mèdic conforme hom és viu. El que hauria de demanar és una fe de vida al Registre General.

-Però en els ordinadors consto com a mort!

-Si, si. És un problema delicat; la informàtica és una cosa molt seriosa _mirà el rellotge i afegí-: jo ja no puc fer-hi res més. Li recomano que vagi a veure un advocat, que segurament el podrà ajudar més que no pas jo.

S'aixecà i m'acompanyà fins a la porta tot colpejant-me amigablement les espatlles, i afegí:

-Quan tingui la radiografia, me la porta; i recordi, sobretot, que no li convé fumar. Si no es cuida pot ser que no tingui gaire temps a coincidir el seu estat físic amb el seu estat oficial.

L'endemà, decidit a esgotar totes les possibilitats, me'n vaig anar a l'Organització de consumidors. Em va atendre una noia molt amable a qui vaig explicar-l'hi ho tot, fil per randa.

-És un cas interessant -digué la noia.

-Vital, diria jo -vaig respondre.

-Vol denunciar l'advocat? Hem guanyat alguns casos contra advocats.

-No, no vull denunciar l'advocat.

-Vol denunciar el metge? Ara es porta molt denunciar-los. I, a més, tenen unes assegurances de responsabilitat civil molt altes.

-No, tampoc vull denunciar el metge.

-Doncs així, què vol?

-Reno! Doncs que em considerin viu a tots els efectes. Que potser és demanar massa?

-Ui, ui. Contra l'Administració poca cosa tenim a fer. Jo li aconsellaria que ho deixés córrer.

-Però, escolti, que li sembla que està parlant amb un cadàver?

-Home, el veig una mica esblanqueït, però jo diria que és la falta de sol. De tota manera, ja sap què deien els romans: la dona del Cèsar no només ha de ser honesta, sinó que també ho ha de semblar.

-Però, perquè dimonis em parla de Cèsars, de dones i d'honestedats? M'ajudaran o no m'ajudaran?

-Si home, si. Tranquil·litzi's. Aquí estem per ajudar tothom. Doni'm les seves dades, si us plau.

La noia va començar a teclejar, fent un resum de tot el que li havia explicat. Quan acabà, em digué:

-Hem de posar títol a l'expedient. De vegades també si posa un lema. Que li sembla que hi posem?

-Vostè mateixa, que és l'entesa.

La noia rumià, es mossegà una unglà, es gratà l'orella, feu uns

esborranys en un paper, i finalment exclamà:

-Ja ho tinc! "Vius de fet o morts de dret, ningú no es lliura del paquet".

-No es pot negar que rima -vaig reconèixer, tot i que no sóc home de lletres-, però, no li sembla que és excessiu?

La noia sospirà i digué:

-Si, potser si, disculpi. Es que jo escric versos, sap? De vegades em deixo portar per la vena poètica.

Quan vaig arribar a cas em vaig mirar al mirall. Si, tenia algun cabell blanc i bosses sota els ulls i, si filava prim, el color una mica trencat. Però no havia vist mai un mort amb tant bon aspecte, ni amb tanta mobilitat. A més, no havia dit el doctor Mata que no havia trobat cap signe valorable de mort clínica? Però va dir de mort clínica. És que potser hi havia altres tipus de mort que jo desconeixia? Tindria alguna cosa a veure amb aquells misteriosos *crepitatio* no sé què? No deia tothom que els ordinadors són infal·libles?

Durant setmanes vaig esperar inútilment que els de l'Organització de Consumidors em diguessin alguna cosa. Quan hi trucava per telèfon, sempre comunicaven, i no m'atrevia a anar-hi personalment per por de trobar-me amb la noia i que m'engegués un altre dels seus maleïts versos.

cada dia que passava em trobava pitjor: punxades al pit; dificultat per respirar, mal de cap, marejos. Fins hi tot se'm van començar a posar malament alguns menjars; a mi, que sempre havia ufanejat de poder pair les pedres. Cada matí, en llevar-me, em mirava al mirall i veia que cada cop feia més mala cara.

Finalment, vaig prendre una decisió, i vaig fer allò que havia d'haver fet des d'un principi. Vaig anar a l'església més propera i vaig encomanar una missa anual, cada 25 de juny, pel repòs etern de la meva ànima. Aleshores, ja vaig descansar en la pau del Senyor.

PREMI: accèssit

GRUP: C

TÍTOL: *La consciència xiuxiueja*

PSEUDÒNIM: Inspiració de mitjanit

AUTORA: Alba Jurado

CURS: 1r BATX. B

MODALITAT: Poesia

LA CONSCIÈNCIA XIUXIUEJA

Ja ha passat el temps
de vagar pels camins sense meta.
És hora d'agafar el tren,
la maleta ja està feta.

L'acompanyament més important
haurà de ser el teu cor.
Però no permetis que aquest
et canviï de direcció.

No miris enrere,
ja és prou fosc i lluny.
Encén la teva pròpia vela
per il·luminar-te el teu futur.

Inventa paraules, regala petons,
aprofita cada segon que et queda.
Necessitaràs les rodes de l'amor
per arribar a l'estació de la primavera.

I és que ja ha passat el temps
de vessar llàgrimes sense fronteres.
És hora de nedar sense por
en aquesta mar tan immensa.